

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscryta od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. Namiestnictwo nadało dwa opróżnione stypendya przeznaczzone dla ubogich uczniów galicyjskich poświęcających się nauce medycyny, w rocznej kwocie 160 złr. i 60 złr. na opędzenie kosztów podróży do Wiednia lub Pragi, gdzie stypendyści oddawać się mają naukom medycyny z wyznaczeniem takiej samej kwoty na podróż z powrotem po ukończeniu nauk i doktoryzacyi, słuchaczowi fakultetu medycznego na uniwersytecie krakowskim *Janowi Czerwińskiemu*, synowi kowala utrzymującego się z dziennego zarobku, i osieroczonemu od dzieciństwa dyurniście *Romualdowi Kalcie*, który ukończywszy już dwa lata nauk medycznych niedostatkami był zniewolony porzucić studia.

Lwów, 13. maja 1857.

Wiedeń, 19. maja. Dnia 20. maja 1857 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany XXI. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 91. Traktat handlowy między rządem Jego c. k. apostolskiej Mości i Bejem Tunetu, zawarty w rezydencyi Bardo pod Tunetem dnia 17. stycznia 1856.

Nr. 92. Traktat państwa między Austryą, Belgią, Francją, Anglią, Hanowerem, Meklemburg-Schwerinem, Oldenburgiem, Holandją, Prusami, Rosją, Szwecją, tudzież hanzyatyckimi miastami Lubeką, Bremą i Hamburgiem, a Danią, względem zniesienia cła Zundowego. Zawarty w Kopenhadze 14. marca 1857; w austriackich i duńskich ratyfikacyach tamże wymieniany dnia 14. kwietnia 1857.

Nr. 93. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych tudzież ministerstwa handlu, przemysłu i budowl publicznych z 7. maja 1857, prawomocne w krajach koronnych Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi i Slawonii, Serbskiego województwa i Temeskiego banatu, którem się wydaje objaśnienie rozporządzenia obwieszczonego dla tych krajów koronnych w XVI zeszytce nr. 53 dziennika ustaw państwa z roku 1855, względem reparacyi i utrzymania gościńców eraryalnych idących przez miejsca tych przestrzemi.

Nr. 94. Dekret ministerstwa skarbu z 7. maja 1857, prawomocny w Dalmacyi, względem upoważnienia urzędów i władz do zastosowania uwolnień od cła, przyznanych w celnej taryfie dalmatyńskiej.

Nr. 95. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z 8. maja 1857, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, którem się ogłasza pozwolone przez Najwyższą instancję rozciągnięcie Najwyższego przepisu z 3. lutego 1856 względem postępowania z wdowami i sierotami po lekarzach, chirurgach i posługaczach chorych, zmarłych na posługach w czasie cholery epidemicznej także w przypadkach epidemii tyfusowej.

Nr. 96. Dekret ministerstwa skarbu z 12. maja 1857, prawomocny w krajach koronnych Węgier, Kroacyi i Slawonii, Serbskiego województwa z Temeskim banatem i Siedmiogrodu, tyczący się uwolnienia od płacenia podatku dochodowego w III. klasie, jeżeli cała pensya roczna nie przewyższa kwoty 300 złr.

Sprawy krajowe.

Z powodu grasującej zarazy na bydło w wielu obwodach naszego kraju, wystawa zwierząt domowych przez Towarzystwo gospodarskie na dzień 20. czerwca b. r. we Lwowie zapowiedziana, odłożona została do roku przyszłego; co się niniejszem do wiadomości powszechnej podaje.

Z komitetu c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

We Lwowie dnia 25. maja 1857.

(Pobyt Ich Mości Cesarstwa w stolicy Węgier. — Stan zdrowia Arcyksiężniczki Zofii. — (Podróż do Jasbereny. — Nowomianowany minister sprawiedliwości. — Nabożeństwo żalobne za poległych pod Aspern. — Mianowanie. — Zgromadzenie akcyonaryuszów kolei północnej.)

Wiedeń, 23. maja. *Gazeta wiedeńska* ogłasza następującą depeszę telegraficzną c. k. jenerałnego gubernium w Budzie do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych.

„Buda, 22. maja.

Jego cesarska Mość raczył dziś zwiedzić dyrekcję policyi, ratusz, żeński dom karny, szpital kupiecki i izraclicki w Pesce. Jej cesarzewiczowska Mość Arcyksiężniczka Zofia przebywszy noc spokojniej ma się dziś znacznie lepiej. Dziś jest wielki obiad u Dworu. Jutro wyjeżdżają Najjaśniejsi Państwo do Jasbereny.

Ich Mości Cesarz i Cesarzowa zamierzają dziś zrana udać się w podróż z Budy do Jasbereny. W mieście tem powitani będą Najjaśniejsi Państwo z szczególną uroczystością. U przyczółka mostu wzniesiono wielki i wspaniałe przyozdobiony łuk tryumfalny z napisem: „Viribus unitis.“ Szlachta mająca posiadłości ziemskie zbierze się po części na granicy komitatu, częścią zaś na rozmaitych punktach ulic na powitanie Ich Mości Cesarstwa i dla asystowania do Jasbereny. U granic miejscowych zbiorą się na uroczyste powitanie deputacye gminne, a wzdłuż całego gościńca Budy do Jasbereny ustawione będą piramidy umajone.

— Jego Excelencya nowo mianowany minister sprawiedliwości Franciszek hrabia *Nadasdy* odjechał przedwczoraj pociągiem kolei żelaznej do Budy, by w ręce J. M. Cesarza złożyć przysięgę służbową, poczem zaraz za powrotem swoim obejmie kierunek spraw ministeryalnych. Hrabia *Franciszek Scrafin Nadasdy*, dziedziczny Pan na Fogaras, komandor węgierskiego orderu św. Szczepana, pierwszy podkomorzy królestwa węgierskiego i dziedziczny nadzupan komitatu komorneńskiego urodził się 1. kwietnia 1801, jest synem byłego cesarsk. ministra finansów hrabi Michała Nadasdy i hrabiny Antoniny z domu hrabiów Zichy. Został c. k. szambelanem roku 1824, roku 1841 wiceprezydentem król. siedmiogrodzkiego tezauryatu, r. 1842 rzeczywistym radcą tajnym, r. 1843 do 1846 prowizorycznym prezydentem urzędu wspomnianego; roku 1846 mianowano go nadzupanem komitatu wiselburgskiego, później — aż do 1848 — orawskiego, r. 1851 prezydentem wyższego sądu dystryktowego w Oedenburgu, a od 13. grudnia 1855 był prezydentem najwyższego urbaryalnego trybunału sądowego.

— Dnia wczorajszego odbyło się w kościele w Gross-Aspern nabożeństwo żalobne za wojowników poległych w krwawej bitwie pod Aspern, na które oprócz Ich cesarzew. Mości Arcyksiężet Wilhelma i Rajnera zjechało do Aspern 40 weteranów z wiedeńskiego domu inwalidów.

— Minister wyznał i oświecenią mianował suplenta przy gymnazjum sandeckim, Edwarda *Hamerskiego*, rzeczywistym nauczycielem gymnazjum tamtejszego.

— Dnia 20. b. m. odbyło się trzydzieste zgromadzenie jeneralne akcyonaryuszów uprzywilejowanej kolei północnej Cesarza Ferdynanda.

Na zgromadzeniu tem było obecnych 129 akcyonaryuszów z prawem do głosowania, i rozpoznawano na niem następujące przedmioty:

Sprawozdanie zarządu kolei żelaznych w roku administracyjnym 1856, według którego przychód za przewiezienie 1,609,292 osób, tudzież za 20,431,740 cetnarów rozmaitego towaru (oprócz 2,599,228 cetnarów materiału przewiezionego na własny rachunek bez obliczenia kosztów transportu) wynosi po odtrąceniu wynagrodzenia portoryum i premium asekuracyjnego 12,212,589 złr. 15 kr. Od tego kosztu zarządu

w ogóle	4,723.830 zł. 30 kr.
Podatki, taxy, należytość	
steplowa i t. d.	436.977 „ 7 „
i 5% od wszystkich kapitałów akcyjnych i obligacyjnych wraz z kwotami wylosowan.	2,443.686 „ 8 „

Razem więc 7,604.493 złr. 50 kr.

Pozostaje przeto czystego przychodu . 4,608.095 złr. 25 kr.

od której to sumy wymierzono za spłacone

potąd akcyje 10% superdywidendę w kwocie 4,568.445 „ — „

a resztę 39.650 złr. 25 kr.

przekazano funduszowi rezerwowemu, który z dniem 1. stycznia 1857 wzrósł do sumy 2,008.534 złr. 51 kr.

Według tego więc wynosić będzie przypadające z dniem 30go czerwca r. b. kupno dywidendy łącznie z procentami za I. semestr 1857 — stosownie do uchwały zgromadzenia jeneralnego — za całą akcyę 125 złr., za pół akcyi 62 złr. 30 kr., a za piątą część akcyi (200 złr. eńskowej) 25 złr.

Następnie przedłożono wysokiej administracyi rządowej raport z przedsięwziętych roku 1856 budowli nowych i robot uzupełniających na przestrzeni kolei żelaznej, tudzież szczegóły co do rozszerzenia kompleksów górniczych i co do odnoszących się wyplat.

Według preliminaryjnych na rok 1857 potrzeba będzie na budowy, które mają być wykonane roku bieżącego, na przysposobienie przyrzędów, jak niemniej na dalsze wyplaty i na rozpoczęcie robot około kopalni węgla i t. d. 4,634.459 złr. 6 kr., która to suma zebrana być ma według jednomyślnej uchwały zgromadzenia jeneralnego za pomocą wydania akcyi.

Blizsze szczegóły tego wydania, które wynosi jedną 10tą część teraźniejszego kapitału akcyjnego, i na spłatę którego użyty być ma kupon dywidendy przypadający do wyplaty z dniem 1. lipca r. b. podane będą do wiadomości osobnem obwieszczeniem.

Względem zachodnio-galicyskich kolei skarbowych oznajmiono od dyrektora, że w sprawie tej nie zapadło jeszcze najwyższe rozstrzygnięcie Jego c. k. apost. Mości, i że przeto dyrekcyja nie może potąd oświadczyć się stanowczo w tej mierze.

Na propozycyę jednego z akcyonaryuszów upoważniona została dyrekcyja jednomyślnie od zgromadzenia jeneralnego do przedłożenia Jego c. k. apost. Mości prośby najuniżeńszej, by z powodu zachodzących trudności pieniężnych i innych raczył północną koleją Cesarza Ferdynanda uwolnić najtęskawiej od zawarcia ugody z wysoką administracyą rządową względem objęcia na siebie zachodnio-galicyskiej kolei akarbowej.

Po przyjętej od wszystkich obecnych z największą życzliwością przemowie w pamięć zmarłego niedawno dyrektora, c. k. profesora Franciszka *Riepel*, którego zasługi około instytutu uznało zgromadzenie jeneralne postanowieniem wzniesienia biustu jego i wyznaczeniem pensyi dożywotnej dla pozostałej wdowy tegoż w kwocie corocznej 1500 złr. przystąpiono do wyboru dyrektora.

Przedsięwzięte przez c. k. komisarza rządowego, przez prezesa dyrekcyjnego i sekretarza jeneralnego skrutynium okazało przy wyborze następcy w miejsce dyrektora występującego według przepisów statutem objętych, za c. k. radcą ministeryalnym p. *Plenker'em* 101 głosów, a za c. k. uprzywilejowanym hurtownikiem p. *Edwardem Tedesco* 77 głosów. Resztę 70 głosów pozyskało w różnych częściach dziewięciu innych akcyonaryuszów.

Pięciu członków oddaliło się jeszcze przed głosowaniem.

O bliższych szczegółach posiedzenia tego podana będzie wiadomość w protokole, który wkrótce wyjdzie z pod prasy drukarskiej.

Takie jest sprawozdanie dyrekcyi kolei północnej Cesarza Ferdynanda.

Ameryka.

(Doniesienia z Ameryki centralnej. — Podwoda bezpłatna wracającym za amnestyą.)

Nowy Jork, 30. kwietnia. Dnia 20. b. m. stały w Aspinwal na kotwicach angielskie okręta wojenne „Kossuth“ i „Tartar“. Okręt „Tartar“ zabrał na pokład 370 zbiegów z oddziału Walkera. Walker według doniesień znajdował się ciągle jeszcze w Rivas, gdzie go obsaczono. Sprzymierzeni rozłożyli się obszarcowanym obozem tylko o 1000 kroków od Rivas. Ochotnicy amerykańscy cierpią wielki niedostatek żywności, i zmuszeni byli jeść mięso z mułów a nawet i psów, a cukru zamiast soli używać. Z Guatemali wysłano do Nikaraguy na Walkera 300 zbrojnych. W San Salvador rozpisano pożyczkę przymusową miesięcznie po 20.000 na wojnę z Walkerem, a oprócz tego zorganizowano 2000ny korpus zbrojny. Angielski okręt wojenny „Orion“ odpłynął z Greytown, by Kartagenę blokować. — Według doniesień z Jamaiki zagrabił paropływ angielski „Arab“ okręt przemysłowy, na pokładzie którego znajdowało się 400 niewolników afrykańskich.

Właściciele okrętów „Grinnell“ i „Minturn“ ofiarowali podwodę bezpłatną na swoich pocztowych okrętach z Nowego Yorku do Liverpoolu, dla tych Polaków co nie mają o czem jechać a chcieliby korzystać z amnestyi rosyjskiej.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Względy rządu dla Indyan. — Obawy położenia wojsk angielskich w Persyi.)

Londyn, 18. maja. Jak słyhać, nastąpić ma chrzest najmłodszej córki Królowy Wiktoryi w połowie przyszłego miesiąca. Trzymać będą do chrztu: Ich królewicz. MM. księżna Kent, najstarsza Królowna i księżę pruski Fryderyk Wilhelm. Młoda księżniczka otrzyma imiona: Beata, Marya, Wiktorya, Feodora. — Przedwczoraj było w Osborne posiedzenie tajnej rady.

— Królowa Jej Mość nadała w Indyach tytuł i godność barona połączonego królestw W. Brytanii panu Dżamsedzi-Dżiczibhoy, potomkowi ubogiej wprawdzie rodziny starożytnych Persów, lecz dziś panu skarbów nieprzebranych, a słynącemu z niewyczerpanej i rozsądnej szczodrobliwości na całe Indye. Upatrują w tem mianowaniu wyższe polityczne zamiary rządu W. Brytanii, i chęć zespolenia Indyan z Anglikami. W rzeczy samej, jest to pierwszy przykład, że krajowiec indyjski otrzymał stopień dostojności, ja-

kim się potąd sami tylko Anglicy, panowie Indyi szczycili; a uważano, że już ten pierwszy wzgląd socyjnych między nimi stosunków, podniósł w Indyanach znacznie uczucie własnej godności, i wyjednał większą przychylność ku Anglii.

— W Londynie obawiają się wielce o zwyciężką armię angielską w Persyi dla klimatu odnogi perskiej, nadzwyczaj niebezpiecznego Europejczykom w ciągu gorącej pory roku. *Times* pisze o tem: „Odnoga perska znana jest z klimatu, groźnego nawet tym, którym nie szkodziły nawet najniebezpieczniejsze wpływy w Kalkucie i Rangunie. Odnoga ta otoczona jest dokoła puszcza, zaczem każdy wiatr pali tu jak Sirocco, i wszędzie, gdzie wybrzeże jest nizkie, panują najokropniejsze febry. W Buszyrze i Karak niemożna już wytrzymać od kwietnia, i wojska europejskie, które wylądowały na wybrzeża, muszą posunąć się w głąb kraju i wyszukać na obóz tak wysokie i zdrowe miejsce, jakie da się znaleźć tylko. Traktat postanawia, że angielskie siły zbrojne niemają potąd opuszczać kraju, dopokąd niezostaną dopełnione pewne warunki. Zatem wojsko angielskie pozostanie w Persyi w sposób prawny i za przyzwoleniem obudwu narodów. Anglicy więc mają takie same prawo znajdować się tam, jak wojsko Szacha, a kiedy tym wolno wybierać sobie kwatery letnie, niepojmujemy, dlaczegoby Sir James Outram niemiał domagać się tego, ażeby mu dozwolono rozbić swój obóz o kilka mil dalej w głębi kraju, z zastrzeżeniem jednak, że będzie szanować monarchiczne prawo rządu perskiego i płacić stosowną sumę za posługę i żywność. Spodziewamy się, że jenerał angielski niezechce żadnym przesadnym szkrupulem poświęcać zdrowia i pomyślności swego wojska. Pożałowania godne samobójstwa jenerała Stalkera i komodora Etheridge świadczą dostatecznie, jak spieszenie potrzeba szukać ochrony przed niebezpiecznym wpływem tamtejszego klimatu. Niepodlega bowiem żadnej wątpliwości, że obadwa te nieszczęsne wypadki były skutkiem pomieszania, które nastąpiło z zapalenia mózgu.“

Francya.

(Przejazd W. księcia Konstantego. — Eskorta. — Senator Vieillard. — Konzulatory w Persyi. — Koncentracya wojska w Algieryi. — Robotnicy chińscy. — Nowiny dworu.)

Paryż, 19. maja. *Monitor* donosi z Fontainebleau: „Lord Cowley oznajmił wczoraj Ich Mości Cesarstwu imieniem Jej Mości Królowy Wiktoryi narodzenie księżniczki angielskiej.“ Dalej wspomina dziennik urzędowy, że ludność departamentu Saone-et-Loire witała jak najserdeczniej Wielkiego księcia Konstantego podczas bytności jego w Creuzot. Ztamtąd powrócił księżę do Paryża, później odjechał koleją orleańską do Saumur, gdzie znajdował się na karuselu i manewrach, a potem udał się w dalszą podróż do Bordeaux, gdzie miał stanąć wczoraj wieczór.

Paropływy awizowe marynarki cesarskiej, „Corse“, „Pelican“ i „Chamois“ przybędą w ciągu tego tygodnia do Kaletu, gdyż mają stanowić honorową eskortę Wielkiego księcia Konstantego, który na dniu 31. maja przybędzie agielską fregatą „Osborne“ z wyspy Wight do Kaletu. O tym samym czasie zjedzie także do Kaletu księżę Napoleon, i ztamtąd pojedzie na wystawę do Mauchestru. Miasto Kalet robi już świetne przygotowania na przyjęcie dostojnych gości.

Senator Vieillard umarł dziś zrana o godzinie 3ciej. Cesarz odwiedzał go jeszcze raz dnia wczorajszego. Vieillard był uczęszczał szkoły polytechnicznej. Wstąpił do niej w roku 1809 a opuścił ją w randze podporucznika artyleryi podczas kampanii rosyjskiej. W roku 1813, jako kapitan artyleryi, brał udział w obronie Gdańska. Po zajęciu tego miasta przez wojska sprzymierzone powrócił do Francyi i prosił o dymisyę. W tym czasie zajął się wychowaniem księcia Napoleona, brata Ludwika Napoleona, który w roku 1831 poległ pod murami Ankony. Ztąd powstało mniemanie, że Vieillard był nauczycielem Cesarza Napoleona.

Budżet ministerstwa spraw zagranicznych został powiększony kredytem dodatkowym na utworzenie konzulatów w Persyi.

Marszałek Randon opuścił Algier 17. maja i przybył tego samego dnia do Tizi-Ouzou. Dnia 19. były już wszystkie wojska skoncentrowane i nazajutrz miano rozpocząć działania wojenne.

Kilku właściciele gruntów w Algieryi otrzymało pozwolenie najmować robotników chińskich i sprowadzać do Afryki.

Depesza telegraficzna z 20. maja donosi: „Ich Mość Cesarstwo przybyli dziś z Królem Bawarskim do Paryża, by zwiedzić wystawę kwiatów i roślin. — Jak donosi *Monitor*, odjechał dziś Wielki księżę Konstanty z Bordeaux do Rochefort.“

Szwajcarya.

(Sprawa neuenburska. — Doniesienia z Fryburgu.)

Berna, 18. maja. Rada federacyjna otrzymała wczoraj depeszę Dr. Kerna z następującem doniesieniem: „Jego Mość Król Pruski oświadczył, że przystępuje do ułożonego w Paryżu traktatu względem Neuenburga, ale zrzeka się zawarowanej w nim sumy miliona franków, którą miała zapłacić Szwajcarya.“ — W **Fryburgu** zwołane zostały gminy na dzień 24. maja, by wotować nową konstytucyę. Wielka rada mianowała osobną komisyę, która ma sprawdzać głosowanie. Potem nastąpi rewizya władz administracyjnych.

Niemce.

(Wyjazd Ich Mości królestwa Saskiego do Włoch. — Księżę Napoleon w powrocie. — Traktat menniczny.)

Drezno, 19. maja. JJ. MM. Król i Królowa, tudzież JJ. królewicz MM. księżniczki Sydonia i Zofia wyruszyli dziś w podróż

do Włoch, a najprzód na Bamberg, Lindau itd. do Stresy pod Arona nad jeziorem „Lago maggiore.“

J. M. Król upoważnił na czas podróży swej gabinet ministerjalny do załatwienia zachodzących spraw rządowych.

Jego cesarzew. Mość księżę Napoleon był 17. b. m. zrana po zwiedzeniu nowego muzeum w Dreźnie na nabożeństwie w nadwornym kościele katolickim, po czym przyjmował ciała dyplomatyczne zebrane na całym komplecie, oglądał kilka znakomitszych zbiorów sztuk pięknych, a o godzinie 5tej był na uczye u ces. francuskiego posła, barona Forth-Rouen. O godzinie 7 udał się do Pillnitz, z pożegnaniem z J. M. Królem i Królową, i przepędził wieczór w gronie rodziny królewskiej. Dnia 18. przed południem oglądał J. cesarzew. Mość dalej zbiory sztuk pięknych, a po południu o godzinie 1/33 odjechał osobnym pociągiem do Bautzen na oględziny bojowiska tamtejszego. Odjazd księcia do Lipska nastąpić miał 19go w południe.

Mnichów, 11. maja. Traktat mieniczny został już stanowczo zawarty, a dziennik rządowy zawiera następujące obwieszczenie ministerjum Domu królewskiego i spraw zewnętrznych z 5. maja:

Negocjacje, które według artykułu 19 traktatu handlowego i celnego z 19. lutego 1853 odbyły się między zjednoczonymi konwencyą mieniczną z 30. lipca 1838 niemieckimi państwami związku celnego i między cesarstwem austriackim tudzież księstwem Liechtenstein względem wzajemnego porozumienia się co do stosunków mienicznych, ukończone już zostały zawarciem traktatu, który podpisali pełnomocnicy dnia 24. stycznia r. b. w Wiedniu. A gdy traktat ten potwierdziły już wszystkie rządy kontrahujące, zaczęły na mocy osobnego upoważnienia najwyższego i odnośnie do oddziału I. §. 14, lit. B. nr. 2. konkluzyjnego aktu sejmowego podaje się go niniejszemu do powszechnej wiadomości i zachowania.

W Wiedniu dopełniły wszystkie państwa niemieckie ratyfikacyi niemieckiej konwencyi mienicznej. Słychać też, że w miesiącu sierpniu r. b. zjadą się tu komisarze tych państw, które chcą się ułożyć z Prusami względem uregulowania wzajemnego przyjmowania banknotów.

Królestwo Polskie.

(Ulaskawienie.)

Gazeta warszawska z dnia 20. maja donosi: Jego Cesarska Mość na przedstawienie J. O. księcia namiestnika królestwa najmiłościwiej dozwolił raczył wychodzić: Włodzimierzowi Miączyńskiemu, Józefowi Łopacińskiemu, Eustachemu Kaczorowskiemu, Teofilowi Okęckiemu, Franciszkowi Wadeckiemu, księdzu Piotrowi Falkiewiczowi, Antoniemu Turkiewiczowi, Franciszkowi Ignacemu Olszewskiemu, księdzu Piotrowi Ziolkowskiemu, Napoleonowi Wincentemu Berneckiemu, Henrykowi Buksickiemu, Jacentemu Grabowieckiemu i Felicyanowi Leszczyńskiemu z żoną i córką, z których dwaj pierwsi przebywają w Prusiech, trzeci w Austrii, pozostali zaś we Francyi powrócić do królestwa polskiego na zasadach najwyższego ukazu z dnia 27. maja 1856.

Na zasadzie najmiłościwszego manifestu z dnia 26. sierpnia r. z. uwolnieni zostali od robót ciężkich w Syberyi z pozostawieniem na osiedleniu przestępcy polityczni: Bronisław Chomiczewski, Wawrzyniec Cwiekk, Rudolf Zaremba i Ludwik Uklejewski.

Azja.

(Przygotowania Chin. — Proklamacya Cesarza anamskiego.)

Wiadomości z morza chińskiego, nadesłane rządowi francuskiemu dowodzą, że dwór pekiński gotuje się na prawdę do wielkiej wojny z Anglikami. Udał się bowiem z wezwaniem do dworu w Hue, by wciągnąć go także do tej walki. Cesarz anamski, którego państwo graniczy od północy z Chinami, a od wschodu i południa oblane jest morzem chińskim, jest jak wiadomo, najbliższym i najpotężniejszym sąsiadem państwa niebieskiego. Od czasu wielkiego wtargnięcia Chińczyków w roku 1368 musiało to państwo, pokonane w kilku zaciętych walkach, opłacać haracz dworowi pekińskiemu. Terazniejsza dynastia, panująca od roku 1795, jest wprawdzie pochodzenia kochiński, ale zagraniczna polityka anamska była aż do śmierci Tao-Knanga, ojca terazniejszego Cesarza chińskiego, tylko odwzorem chińskiej. A nawet dopiero przed kilkoma miesiącami miały francuskie okręta wojenne przeprawę z namiestnikiem Turonu. Mimo to jednak nieposzczęściło się tą razą dyplomacyi chińskiej na dworze w Hue; przynajmniej wydał pierwszy minister Cesarza anamskiego, Keeih-Fo-Sin, który prowadzi sprawy zagraniczne, następujący okólnik do gubernatorów miast portowych, datowany z 10. lutego, którego drukowaną kopię doręczono także holenderskiemu agentowi handlowemu:

„W imieniu potężnego Cesarza, mego władcy, czwartego z dynastyi Czungów i za wyrokiem nieograniczonej jego woli przesyłam Wam następujący rozkaz, którego macie dopełniać pod najokropniejszymi karami. Zapewne słyszeliście już, że pomiędzy mężami zachodu i dostojnym Cesarzem chińskim, naszym sprzymierzeńcem, wybuchła wojna. Niewchodząc w powody tej wojny, który pierwszym tylko przypisać można, jest zamiarem naszego sławnego władcy, pozostać neutralnym i nieoświadczać się ani za jedną ani za drugą stronę. Macie stosować się do tego postanowienia, i w żadnym razie niepopierać sprawy ani Anglików ani poddanych chińskich. — Cesarz, nasz pan, niema żadnej urazy do pomszczenia, niepotrzebuje

prowadzić wojny; jeśli państwo jego zostało narażone, poszłyby za jego głosem niezliczone armie nasze i zgruchotałyby nieprzyjaciół, jeśli się poważyli go rozgniewać. Pamiętajcie o tem! Dan w Hoe-Fu (Hue) 10. dnia drugiego miesiąca.

Keeih-Fo-Sin.“

„Niezliczone armie“ Cesarza anamskiego składają się wprawdzie tylko z 150.000 ludzi, ale nierównie znaczniejsza jest jego flota. Ludność państwa wynosi najmniej 20 milionów dusz, a dochody dworu są znaczne, gdyż rolnictwo jest bardzo bogate, a Cesarz pobiera ósmą część wszystkich plonów i dziesiątą część wartości wszystkich wprowadzanych artykułów handlowych jako też wydatku z kopalni, które są niezmiernie obfite.

Podług doniesień z **Hongkongu** z 29. marca zabrał i zniszczył angielski okręt wojenny „Hornet“ na dniu 19. marca 17 chińskich statków korsarskich.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 23. maja. Według depeszy telegraficznej z Budy z dnia dzisiejszego wyjechali Ich Mości Cesarstwo o 7ej godzinie rano do Jasbereny.

Werona, 22. maja. Dzisiejsza *Gazzetta ufficiale di Verona* ogłasza buletyn lekarski z doniesieniem, że feldmarszałek hrabia Radetzky upadł dnia 21. b. m. w swoim pokoju i złamał nogę w kłębie. (Obacz doniesienia z ost. poczty nr. 117 Gaz. Lwow.) Po obandażowaniu chory niedożywał wielkiego bólu i jak dalece stan jego pozwala, ma się dość dobrze.

Paryż, 23go maja. Wczoraj wieczór renta 3% 68.77 1/2. — Księżę Napoleon przybył wczoraj wieczór do Paryża. Baron Gros wczoraj odjechał. *Monitor* zawiera korespondencyę z Jas z doniesieniem o wzmagającej się dowolności władz tamtejszych.

Londyn, 22. maja. W Izbie niższej zaproponował kanclerz skarbu tytułem posagu dla królowy 40.000 funt. sztr. kapitału, a oprócz tego 8000 funt. sztr. rocznej renty. Roebuck cofnął swój wniosek względem wyznaczenia tylko okrągłej sumy, poczem propozycyę rządu przyjęto jednogłośnie za poparciem panów Russell, Disraeli i innych członków parlamentu. W Izbie wyższej przyjęto z małemi poprawkami bil względem testamentów.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 10. maja. Spęd bydła rzeźnego na dzisiejszym targu wynosił 102 sztuk wołów. Sprzedali pojedynczo: Hersch Grosinger z Baligrodu 57 wołów, Josel Westreich z Mielca 6, Motio Lieber z Baligrodu 39 wołów. Większa konkurencyja spędu bydła niżyla cokolwiek ceny. Najwyższa cena za parę wołów ważących 860 \mathcal{F} mięsa i 120 \mathcal{F} łożu wynosiła 560r. w. w.; najniższa cena za parę ważącą 540 \mathcal{F} mięsa i 40 \mathcal{F} łożu 325r. w. w. przeciętna cena za parę wołów ważących 714 \mathcal{F} mięsa i 66 \mathcal{F} łożu, wynosiła 426r. w. w. Jaki spęd będzie na przyszły tydzień niewiadomo.

Kurs lwowski.

Dnia 25. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	45	4	48
Dukat cesarski	4	49	4	52
Półimperyal zł. rosyjski	8	19	8	22
Rubel srebrny rosyjski	1	37	1	38
Talar pruski	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galicj. listy zastawne za 100 złr.)	82	21	82	53
Galicj. listy zastawne za 100 złr.) bez	79	20	79	48
5% Pożyczka narodowa) kuponów	83	40	84	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 25. maja.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	82	30
„ przedał „ „ 100 po	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	83	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	36

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 22. maja.

	za sto	w przecięciu
Obligacye długu państwa 5%	83	83
detto pożyczki narod. 5%	84 3/4 9/16 1/2	84 9/16
detto detto 4 1/2%	73 1/8 1/4	73 1/4
detto detto 4%	65 1/2 66	65 3/4
detto detto 3%	—	—
detto detto 2 1/2%	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—
detto z r. 1839	139	139
detto z r. 1854	110 5/8 3/8	110 1/2
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	88 1/2	88 1/2
detto galicyjskie i węgierskie 5%	79 3/8 80 3/4 81 1/4	80 1/2
detto krajów koron. 5%	86 1/2 87 1/2	87
Akeye bankowe	1003 1004	1003 1/2
Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty	—	—
za 12 miesięcy za 100 złr.	—	—
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—
Akeye austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu	—	—
na 500 złr. (30% wpłacone)	235 3/4 234	234 1/4

	za sto	w przecięciu
Akcyje c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 zlr. czyli 500 franków —	—	—
detto na 130 zlr. czyli 325 frank.	281 279	280
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr. 1990 1980	—	1985
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 zlr. 260	—	260
Akcyje kolei Cesarzowy Elz. na 200 zlr.	—	—
Akcyje południowo-póln. niem. kolei komunikacyjnej na 200 zlr.	214	214
Akcyje kolei nadcaisańskiej na 200 zlr.	—	—
Akcyje lomb. wen. kolei żel. na 192 zlr.	258 1/2	258 1/2
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr. 558	—	558
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 zlr. 422 1/2	—	422 1/2

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 22. maja.

		w przecięciu.
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	105 1/4 1/8	105 1/8 uso.
Berlin za 100 tal. prus.	—	3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl. 104 1/8 104 104 1/8 l.	—	2 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	77 1/4 77	77 1/8 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10-12 1/2 12 11 1/2 12 l.	10-12 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	104 1/4 1/8	104 1/8 2 m.
Marsylia za 300 franków	121 1/2	121 1/2 2 m.
Paryż za 300 franków	122 121 3/4 7/8 l.	121 7/8 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	465	465 31 T. S.
Cesarskie dukaty	7 3/4	7 3/4 Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 3/8 84 1/2. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94 1/2 — 95. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 96 1/2. Obligacje długu państwa 5% 82 7/8 — 83, detto 4 1/2% 73 1/8 — 73 1/4, det. 4% 65 1/2 — 65 3/4, detto 3% 50 — 50 1/4, detto 2 1/2% 41 3/4 — 42, detto 1% 16 1/2 — 16 3/4. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 1/2 — 88 3/4. Galic. i węgier. 5% 79 3/4 — 81 1/4. Detto innych krajów koron. 86 — 86 1/2. Obl. bank. 2 1/2% 64 — 64 1/2. Pożyczka loter. z r. 1834 334 — 334 1/2. Detto z r. 1839 139 — 139 1/4. Detto z r. 1854 110 3/8 — 110 1/2. Renty Como 16 — 16 1/4. Galic. list. zastawne 4% 81 — 82. Póln. Oblig. Prior. 5% 86 3/4 — 87. Glognickie 5% 81 — 82. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 84 1/2 — 85. Oblig. Lloyd'a (w srebrze) 5% 92 — 93. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 — 112. Akcyi bank. narodowego 1002 — 1004. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 235 1/2 — 234 3/4. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 123 1/4 — 123 1/2. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 260 — 262. Detto póln. kolei 202 1/4 — 202 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 277 3/4 — 278. Detto kolei ces. Eliz. po 200 zlr. z wpłatą 30% 100 3/8 — 100 1/4. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 106 3/8 — 106 3/4. Detto cisańskiej kolei żel. 100 5/8 — 100 3/4. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 258 — 258 1/2. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. — —. Detto losy tryest. 103 1/2 — 104. Detto tow. żegl. parowej 557 — 559. Detto 13. wydania — —. Detto Lloyd'a 420 — 422. Peszt. mostu łańcuch. 72 — 75. Akcyje młyn parowego w. 63 — 65. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 27 — 28. Detto 2. wydania 37 — 38. Esterhazego losy 40 zlr. 78 — 78 1/4. Windischgrätz'a losy 27 1/4 — 27 1/2. Waldsteina losy 29 — 29 1/2. Keglevicha losy 14 — 14 1/4. Ks. Salma losy 40 — 40 1/4. St. Genois 39 1/2 — 39 3/4. Palfego losy 38 1/2 — 38 3/4. Clarego 38 1/2 — 38 3/4. Amsterdam 2 m. 87. — Augsburg Uso 105 1/4. — Bukareszt 31 T. 265 1/2. Konstantynopol 31 T. 465. — Frankfurt 3 m. 104 1/8. — Hamburg 2 m. 77 1/4. — Liwurna 2 m. 105 1/4. — Londyn 3 m. 10-12. — Medyolan 2 m. 104 1/8. — Paryż 2 m. 121 5/8. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7 3/8 — 7 3/4. — Napoleondor 8 11. Angielskie Sover. 10 18 — 10 19. Imperyal Ros. 8 24.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 25. maja.

Oblig. długu państwa 5% 83; 4 1/2% 73 3/8; 4% —; z r. 1850 — 3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1004. Akcyje kolei póln. 2025. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 561. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 zlr. 616 1/4 zlr. Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 105 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 104 2 m. Hamburg 77 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 12. 2 m. Medyolan —. Marsylia 121 3/8. Paryż 121 5/8. Bukareszt 265. Konstantynopol 465. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 3/4. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 80 3/4; innych krajów koron. —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 110 1/2. Pożyczka narodowa 84 7/8. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 280 1/2 fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 238 3/4. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. maja.

PP. Augustynowicz Bolesław, z Kaiażego. — Bilański Wincenty, z Turza. — Backo Karol, z Manasterzysk. — Bromirski Michał, z Rusina. — Borzysławski Karol c. k. rotmistrz, z Jass. — Br. Brunicki Piotr, z Lubienia. — Düll Jan, c. k. obw. sekretarz, z Brzeżan. — Fabricius Władysław, z Gusztyna. Falkowski Michał, z Gluchowa. — Jabłonowski Józef, z Dolhego. — Łodyński Stanisław, z Milatyna. — Michałewski Antoni, z Niedzielisk. — Nowosielski Ignacy, z Czyżowice. — Pajęczkowski Józef, z Pieczygór. — Pruszyński Stefan, z Nowosiółki. — Rubczyński Alfred, z Stanina. — Starzyński Bojimir z Derewni. — Stojałowski Julian, z Szeptyc. — Wysocki Józef, z Hrehorowa. — Wiktor Tadeusz, z Świrza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. maja.

PP. Dybowski Jan, do Sokulik. — Grodziński Władysław, do Glińska. — Janów Eudokim, do Dembiec. — Łodyński Stanisław, do Milatyna. — Michałewski Ant., do Niedzielisk. — Pieńczykowski Meliton, do Medwedowice. — Prąglowski Alexander, do Komorowie. — Rozwałowski Wiktor, do Babina. — Siemianowski Franciszek, do Siemiginowa. — Serwatowski Wojciech, do Bucznowa. — Terlecki Antoni, do Krynicy. — Wiźniewski Tadeusz, do Kokutkowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. i 24. maja.

Pora	Barometr w mierze paryjs. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.04	+ 10.8°	70.0	południowy sl.	pogoda
2. god. popoł.	327.71	+ 18.6°	42.7	" sl.	"
10. god. wiecz.	325.92	+ 12.0°	68.9	" sl.	"
7. god. zrana	325.85	+ 10.9°	76.5	połud.-wsch. sl.	pochmurno
2. god. popoł.	325.98	+ 18.4°	58.2	" zach. "	"
10. god. wiecz.	325.19	+ 14.6°	66.0	" zach. "	"

T E A T E L.

Dziś: Opera niem: „Martha“ oder: „Der Markt zu Richmond.“
(Występ gościnnie panny Tietjens i pana Walter.)

KRONIKA.

Wczoraj (23) przytrzymała straż bezpieczeństwa Jana z Rakowca, że z umysłu przejechał tutejszą mieszczankę Maryannę Sza . . . , a to że złości iż się upominała u niego o zapłatę długu.

O mało nie mieliśmy gorszący przykład samobójstwa dnia wczorajszego. Maryan M. chcąc sobie życie odebrać strzelił w siebie; godził jak się zdaje w serce, kula przeszła dołnią część ciała przy żebrach. Chorego wzięto do szpitalu.

W Kopyczyńcach w obwodzie czortkowskim powstał dnia 19. b. m. po północy pożar gwałtowny, i mimo wszelkiej usilności spaliło się 13. domów. Ogień wybuchł w domu żydowskim Rubina Godel, jak się domyślają z belki w kominie zatłątego. W ciągu godziny zajął jedynaście innych domów żydowskich w rynku, a za rynkiem jeden dom, gdzie chrześcijanie mieszkali. Tylko gorliwy ratunek gminy kopyczyńcekiej i sąsiednich gromad Orzyszkowice, Jabłonowa i Suchostawu, zdołał około ósmej godziny zrana zupełnie pożar przytłumić. Do 37 rodzin zostało bez sposobu, bo nie prawie unieść nie mogli; sąsiedzkie domy postradały tylko dachy, które poznosić trzeba było ażeby przerwać płomienie.

— Proszeni jesteśmy o umieszczenie następującego podziękowania pogorzalców w Załoścach.

Załośce. Niszczący pożar, który i tak biedne miasteczko nasze w przeciągu roku jednego jedynaście razy nawiedzał, wybuchł na nowo dnia 6. kwietnia r. b. i z taką wściekłością się rozszerzał, że prawie połowę miasta stałego w przeciągu kilku godzin w perzynę obrócił.

Jęki i płacz nieszczęśliwych pogorzalców były okropne, i zdawało się, że ich ze względu na ogrom poniesionej straty, która przeszło 30.000 zlr. m. k. wynosi, nie już od zupełnej ruiny zachować nie zdoła, gdy opatrność prawdziwa w chwili ogólnego zwiątpienia zbawienie zsyła.

J. W. Hr. Włodzimierz Dzieduszycki, którego wiadomości okropne pogorzalców położenie doszło, idąc za natchnieniem zawsze mu właściwej szlachetności i wspaniałomyślności i pomijając stratę najdotkliwszą, którą sam przez pożar ten poniósł, obdarował wszystkich prawie pogorzalców bezpłatnie potrzebami; do nowego pobudowania się materiałami.

Za czyn ten wzniosły, około 30 zupełnie podupadłych rodzin, do bytu ich dawniejszego powracający, czujemy się obowiązani wyrazić dobroczyńcy swemu publicznie niewygasłą wdzięczność, która w sercach wszystkich jego mieszkańców istnieje.

W imieniu wydartych nędzy i zupełnemu zniszczeniu. II. F.

— W roku 1853, który był bardzo pomyślny wynosiła liczba zawartych w Anglii małżeństw podług wykazów urzędowych 164.520 a w następnym roku 159.727. W roku 1855 spadła na 152.143 a w roku 1856 podniosła się znowu do 159.183. Liczby te świadczą o znacznym wpływie wojny. Liczba urodzonych w roku 1853 i w następnym trzech latach wynosiła 612.391; 634.405; 635.043 i 657.704. Liczba umarłych w roku 1854: 437.905, w następnym roku 425.703, a w roku 1856 tylko 391.369. W ostatnich dziesięciu latach przypada w przecięciu rocznie na 119 żyjących osób jedno małżeństwo.